

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

După Sinod.

După o săptămână de activitate încordată, sesiunea sinodului nostru arhidieceșan a fost încheiată Sâmbătă la orele 7 sera.

A trebuit să constatăm și de astă dată influința binefăcătoare a sinodaliității noastre pentru consolidarea și dezvoltarea normală a instituțiilor noastre bisericesci.

Cei mai aleși din clerul și poporul nostru credincios s'au întrunit în jurul arhierilor, s'au sfătuit împreună, au creat instituțiuni, au dezvoltat cele existente, toate pentru binele bisericeii.

Ne am întrunit puterile, am pus cu toții umăr la umăr, și unde toți fiii bisericeii lucră în o direcțiune cu trup și cu suflet, acolo binecuvântarea lui Dumnezeu nu va întârzia.

Și lucrările noastre au una și aceeași țintă, fericirea bisericeii, și toți lucrăm în direcțiunea, pe care în linia mente generale ni-au indicat-o speciiale concluse ale sinodului nostru arhidieceșan.

Am făcut deja amintire de concludul sinodal referitoriu la reactivarea conferențelor învățătorești, pe care le a creat Statutul organic, și cari au garanțat prin faptul, că au aprobarea Monarhului.

Ne vom organiza deci în conferențe învățătorești și vom relua firul activității din reuniuni, care în multe locuri a fost întrerupt în timpul din urmă.

Vom pune ce avem mai bun, vom pune totă căldura inimii noastre și vom porni din nou o lucrare bună, pentru a ține strins de biserică corpul nostru învățătoreș și a-l feri de influințe străine, cari și până acuma s'au încercat în unele și altele a-l înstrăina de biserică, și acesta a succes, une-ori mai ales a succes acolo, unde favoruri materiale au avut rolul decizătoriu.

Deosebită îngrijire reclamă fondul de pensuni arhidieceșan. Sinodul din sesiunea anului curent a susținut întru toate bazele, pe cari s'a creat fondul de pensuni, și a dat consistoriului din nou îndrumarea, să încaseze cu energie taxele restante.

În sinodul acesta am auzit accentuate unele dintre gravaminele preoției dela sate.

S'a accentuat împrejurarea, că actualele statute nu asigură preoților pensuni mai mari, și de fapt pensunile nu li se dau după ce împlinesc anumiți ani de serviciu.

Din inimă ne-am bucurat, că am auzit accentuându-se unele din gravaminele preoției față cu această tinără, dară binefăcătoare instituțiune în biserică noastră.

Vom reveni și vom căuta să ne luminăm, ca să nu mai existe păretele cel din mijloc al vrajbei.

Unul dintre cele mai de importanță dintre conclusele sinodali este cel privitoriu la biserică catedrală.

Cestiunea acesta a mers cu un pas înainte, căci sinodul s'a pronunțat asupra locului, pe care să se așeze biserică catedrală.

Respectăm concludul sinodului și suntem datori să stăruim pentru realizarea lui.

Am dori să nu aibă sorțea concludelor în ce priveșe edificarea noului seminarium.

Dorim să vedem lucrul început, și avem firma convingere, că decă se va începe odată bine, bine se va continua și bine se va și termina.

Afacerea Sidoxiei încă este una dintre cestiunile de mai mare importanță.

Sinodul după matură judecată, a rămas la bazele vechi, pe care dela început a fost pusă sidoxia. Fiecare cap de familie este obligat să contribuie cu 1 coronă. Cine va da mai mult, darul va fi bine primit.

Aceste sunt cestiunile mai arzătoare. Asupra lor vom reveni, căci dorim să fie ținute în evidență specială și să se realizeze de urgență pentru binele bisericeii.

Proiectul de lege despre întregirea venitelor preoției în casa magnaților. Acest proiect se pertractează cu mare iuță, trecându-se prin toate forurile. Abia s'a primit din partea dietei și Mercuri în 4 Maiu n. s'a și prezentat comisiunii de drept public, legislative și financiare din casa de sus. Aceste au ținut ședința comună sub presidul arhiepiscopului Josif Samassa, fiind de față dintre ministrii Br. Bánffy și Wlassics. Intre membrii comisiunilor a fost și Ilustritatea Sa dl Dr. Josif Gall.

Ca raportor a funcționat Ales. Veres. Parte la discuțiune au luat mai mulți. Lászkáro recomandă primirea în general a proiectului. Con. Nándor Zichy nu'l acceptază nici în general, pentru că atacă autonomia bisericilor; bar. Desideriu Pronay, mai adaugă la motivul lui Zichy și aceea, că nu coresponde principiilor de egalitate și reciprocitate religioasă, exprimate în articolul de lege XX. 1848 §. 2., întrucât proiectul nu se estinde asupra tuturor confesiunilor. Proiectul s'a primit în general.

În desbaterea specială s'au propus mai multe modificări. Darwáry și Lechner au votat pentru susținerea textului votat în dietă. Cu privire la §. 9 s'ia arătat și Samassa îngrijirile sale. Dr. Josif Gall și br. Pronay au cerut la §. 11, ca stola să nu se accepteze între venitele preoției computabile Pronay recomandă, că în afacerea recompensării stolei să se elaboreze o lege specială. Ministrul Wlassics a respuns la toate propunerile susținând proiectul și apărând punctul său de

vedere. După discuțiuni lungi proiectul s'a primit în comisiuni neschimbat.

Credem, că în curând va fi prezentat plenului casei de sus.

Majoritatea parlamentară austriacă și „clubul român”. Deputații români ai Bucovinei, cum se știe, formează un partid deosebit în parlamentul austriac, care ca atare face parte din majoritate, având pe un membru al seu vicepresident la dietă, ér pe altul redactor al analelor dietei. În zilele aceste partidele germane estremiste au cerut punerea sub acuză a lui Badeni pentru faimósele-i ordonanțe de limbi și au isbit cu obținea majoritate în cauză. Din acest incident diarele germane au afirmat, că nu mai există nici o majoritate solidară, ér în special Români au fost acușati că nu mai fac parte din această majoritate, fiindcă în ședința în care s'au hotărât punerea sub acuză a lui Badeni n'au fost de față ca să voteze cu guvernul. Adevărul e însă, că Români nu cu intenție au lipsit dela acea ședință, ci fiindcă cei mai mulți lipsiau din Viena, ér unii erau împedecați prin morb. Partidul român rămâne în consecință și mai departe solidar cu majoritatea.

În privința acesta cetim în o „scisóre parlamentară” a „Patriei” din Cernăuți următoarele:

Fapt este, că solidaritatea Majorității există. Până acum o parte din partidele Majorității au avut cauză să fie nemulțumite, căci prea mult prevalau interesele ceho-polone. De acum probabil Majoritatea va sta pe baze mai largi și sănătose, unde dorințele tuturor partidelor se vor pute valida, căci numai astfel solidaritatea se poate susține. Votarea critică a fost un bun memento pentru Cehi și Poloni. Sub împreguirile actuale ei vor trebui să țină cont de acest memento. Prin acesta și pozițiunea „Clubului român” va deveni mai tare, postulătele noastre vor afla mai mult sprijin.

FOIȚA.

Etymologicum Magnum Romaniae.

În chestiunea marelui etimologic român, lucrare istorico filologică interpretată de Academia Română dela anul 1884, — comisiunea esmisă în anul trecut și compusă din domnii I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza și Gr. G. Tocilescu, a prezentat în actuala sesiune următorul raport:

Domnilor Colegi!

Impreguirile cari au determinat Academia română, în sesiunea ei generală a anului trecut, pentru întocmirea unei noue lucrări a dicționarului limbei române, vè sunt îndestul de cunoscute, spre a nu mai fi nevoie să le amintim aci.

La 3 Aprilie 1897 ați ales o comisiune care să se ocupe cu întocmirea unei noue lucrări, ținând seamă strict de dorințele exprimate de augustul donator în cuvântarea sa dela 1884. Ați decis ca din această comisiune să facă parte și dl Hașdeu, și afară de d-sa ați ales pe subscrișii: I. Kalinderu,

T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza, Gr. G. Tocilescu.

Comisiunea astfel compusă s'a constituit alegând președinte pe dl D. Sturdza și numind secretar pe bibliotecarul academieii, dl I. Bianu.

Comisiunea a ținut 6 ședințe, la cari dl Hașdeu, așa precum vè declarase chiar în ședința dela 3 Aprilie trecut, nu a luat parte, deși a fost chemat.

Rezultatele discușiunilor, hotăririle și dispoșițiunile luate de comisiune pentru îndeplinirea însăreării ce ați binevoit a pune asupra ei, le aducem astăzi la cunoștința d-vóstre.

Intăiele preocupări ale comisiunei au fost:

1) De a determina cu cea mare precisiune posibilă cuprinsul dicționarului;

2) De a găsi pentru organizarea lucrării planul cel mai sigur spre a ajunge cât mai iute și mai bine la deplina ei esecutare.

I. Cuprinsul dicționarului.

În intăia ei ședință, ținută la 10 Iunie 1897, comisiunea în unanimitate, a admis în principiu următorul proiect de program prezentat de dl I. Kalinderu:

„În ședința solemnă dela 23 Martie 1884, M. Sa Regele a rostit memorabila cuvântare prin care a făcut Academiei donațiunea de 6000 lei pe an, pentru a se face

un dicționar al limbei române, un fel de „Etymologicum Magnum Romaniae”.

„M. Sa Regele și-a exprimat ideea despre cuprinsul acestui dicționar prin următoarele cuvinte: „Nu mai puțin însă trebuie să ne ocupăm și de viitor... de limba noastră „care s'a păstrat neatinsă în câmpiile roditoare ale Dunărei, în plaiurile mărețe ale Carpaților, aceste ținuturi încântătoare, des-crise cu măiestrie și în o limba așa de curată de poietul nostru popular V. Alexandri. „Ce sarcină mai dulce pôte avea Academia „decât a lua sub paza sa această limbă veche „pe care poporul o înțelege și o iubese? „Menținem dar aceste frumoșe expresiuni întrebuintate de străbuni, și nu ne temem de „cuvinte cari au căpătat de veacuri împământenirea: *Superflua non nocent*.”

„Ce limbă are norocul de a dispune de „patru cuvinte pentru o însușire, care trebuie „să fie mândria fiecărui popor, care trebuie „să fie scrisă pe steagul fiecărui armate: „voinicie, vitejie, bravură, eroism? Să ne ferim însă de o îmbelșugare de expresiuni „moderne cari, nepunând o stavilă la timp, „vor înstrăina poporului limba sa.

„Am fost îndemnat a rosti aceste câteva „cuvinte prin dragostea, care am pentru frumósa și bogata limbă română, și fiind încredințat că dorința mea — îndrănesc a „dice și a Academiei — nu va rămâne un „pium desiderium.”

„Supun dar la chibzuirea d-vóstră, dacă „nu ar fi folositor de a face un fel de „Etymologicum Magnum Romaniae, conținând „tote cuvintele vechi, cari altmintrelea vor „fi pierdute pentru generațiunile viitoare: *verba volant, scripta manent*.”

Despre mijlocele pentru facerea lucrării și despre timpul în care ea avea să fie făcută, M. Sa Regele a adaos:

„Spre a sprijini această întreprindere, „pentru care patru, cinci, șese ani vor fi „trebuincioși, pun în fie care an modesta „sumă de 6.000 lei, la dispoșițiune Academiei.

„Int'adevăr, lucrarea acesta este foarte „întinsă, pôte că nemărginită; să ne amintim însă cuvântul lui Horațiu: *Est modus in rebus, sunt certi denique fines*, și sunt „convins că opera Academiei, care și va „ridica ast-fel sieși un monument neperitor, „va fi încoronată de o isbândă fericită.”

Din cuvintele M. S. Regelui se vede că dicționarul ar trebui să cuprindă:

a) Tote cuvintele și fermele vechi, aflătoare în cărțile și documentele vechi românești, precum și cele moderne din limba populară a Românilor de peste tot locul, asemenea și cuvintele din limba specială tehnică, a industriilor, meseriilor, comerțului etc. ori care ar fi originea lor, căci „nu ne temem de cuvinte cari au căpătat de veacuri împământenirea.”

O interpelație contra căsătoriei civile. În ședința din 4 Mai sa discutat în dietă asupra unei interpelații făcută de abatele Molnár. Molnár afirmase în interpelația sa, că conducătorii de matricule silesc pe cei ce se prezintă pentru a încheia așa numitul „contract de căsătorie civilă” ca se iscălesc matricula, fără ca să le deie însă și reversaliile de lipsă.

Ministrul Perczel reprobă cuvântul „contract” folosit de abatele Molnár, fiindcă căsătoria civilă cum se urmărește nu este un simplu contract, ci o dispoziție a legii sancționate. În meritul interpelației răspunde, ca până acum nu cunoște decât două cazuri, în cari conducătorii de matricule au denegat reversaliile, cunoște însă nenumărate cazuri în cari preoții au îndemnat pe nupturienți a nu iscăli matriculele. Pune în prospect pe-depsirea astorfel de preoți.

Interpelantul nu se îndestulează cu acest răspuns, ci ține să declare cu acest prilej, că partidul popular nu recunoște căsătoria civilă de lege, ci o considera numai de un contract. Și pentru aceea nu e ilegalitate ci e chiar o datorință a fiecărui preot ca se îndemne pe cei ce pășesc înaintea forurilor civile, a nu iscăli matricula. Ear dacă pentru această preoții vor fi duși la judecătorie sau la alt loc, las' săi ducă, căci ei vor avea conștiința liniștită, că și-au împlinit chemarea...

În decursul reflecțiilor sale dep. Molnár a fost viu întrerupt din partea tuturor celorlalte partide, cari iau adresat apostrofări nu tocmai grațioase ca: „Miserabil!” „Afară cu ticălosul!” „Jos cu mișelul” ș. a.

Maioritatea a luat răspunsul ministrului spre știință.

Fiumanii nu cedează. Guvernul maghiar de vreo doi ani încoace se află în continuă luptă cu Fiume. Orașul Fiume, a cărui locuitori în cea mai mare parte sunt Italieni, nu voește se știe nimic de tendințele de maghiarizare ale guvernului și de diferitele lui ordonanțe, ci voește să și conserve caracterul său național intact. Din norocire pentru oraș și nobila sa cauză, stă în fruntea atacurilor comunale un partid puternic și încheșat, numit radical, care până acum a zădărnicit toate intențiile guvernului maghiar îndreptate în contra autonomiei orașului.

Acest partid are majoritatea în reprezentanța comunală, iar presidentul partidului Maylender a fost în diferite rânduri primar (podesta) al orașului.

Guvernul, ca să ajungă scopul, a trimis de guvernor pecontele Szapáry căruia i-a dat ordin a disolva reprezentanța de atâtea ori până ce va isbuti a o compune din elemente moderate și accesibile pentru scopurile maghiare. Până acum reprezentanța a fost disolvată de două ori, dar reconstituindu-se au reușit tot autonomiștii, cari au reales pe Maylender podesta.

b) Cuvintele nouă devenite populare sau de generală întrebuințare la România, cum sunt termenii mecanici, ai armatei, ai botanicii, etc., adică termenii științifici intrați în limba generală sau literară, mai ales în secolul present.

„La-fiecare cuvânt, scris în forma lui actuală, să se dea diferitele lui însemnări, și în limbele latină sau franceză, cu exemple din cari să se vadă fie-care însemnare; exemple să arate formele cuvântului în diferite epoce; la sfârșit să se arate originea cuvântului și istoria lui.

„Pentru a se face această lucrare trebuie: 1) Să se adune materialul de cuvinte cu frazele în cari se găsesc și cu indicațiune precisă a studiilor etimologice, făcute până acum de specialiști români și străini; acest material să fie scris pe foițe de hirtie așezate în ordine alfabetică. Materialul să se adune.

a) Din toate colecțiunile și literatura populară în proză sau în versuri, câte s'au publicat în volume, broșuri, reviste și ziare; b) Din orice alte informațiuni culese de-a dreptul de la popor;

c) Din scrierile sau traduceriile tuturor scriitorilor români vechi și noi.

„Această adunare de material s'ar putea organiza a se face de mai mulți colaboratori pregătiți anume spre acest scop, după un program uniform, stabilit de comisiunea

Cea mai nouă alegere sa întâmplat în 4 Maiu sub presiunea lui Szapáry Au luat parte la ședința 55 reprezentanți. Înainte de a se deschide ședința un reprezentant a făcut propunerea ca să se țină ședința secretă, din motivul că pe galerie nau pucut întra cetățeni fiumani decât funcționari de stat maghiari, ceea ce constituie provocățiune la adresa cetățenilor liberi din Fiume și fiind că la alegerea trecută încă s'a provocat astfel o colisiune între maghiari și italieni. Propunerea aceasta a fost primită, cu toate aceste maghiarii de pe galerie nau voit să iasă, până ce n'a venit poliția să i scotă.

În ședința secretă s'a făcut alegerea de podesta. Dintre 55 reprezentați au votat 34 cu Maylender 12 cu Milcenich, ear 3 bile au fost albe. Maylender a fost prin urmare alese cu o majoritate de 12 voturi.

Guvernorul Szapáry, anunțând rezultatul declară că el consideră acest rezultat al alegerii drept renitență a reprezentanței comunale în contra guvernului maghiar și în numele acestui guvern declară reprezentanța de disolvată.

Pe stradă Maghiarii au făcut ovațiuni lui Szapáry, ear Italianii membrilor din reprezentanță. Demonstrațiuni mai mari nau fost. Ziarele maghiare scriu injurături la adresa Fiumei.

Legea de maghiarizare a numelor de localități deși sancționată, încă n'a intrat în vigoare. „Egyetértés” de Joi constată că ministrul de interne încă n'a luat nici o măsură pentru punerea în practică a acestei legi, fiind-că intenționează a susține deocamdată numele actuale. Drept motiv numitul dăru invocă atitudinea deputaților sași de care guvernul s'ar lăsa a fi influențat.

„Acastă lege — ție „Es” — dispune ca ministrul de interne să se adreseze mai întâiu la singuraticile comune și se le întrebe cum doresc ca se fie numite în viitor cu numele oficial. Ministrul decide definitiv asupra numelor numai după ce a ascultat părerile comunelor. Toate acestea însă până acum nu s'au făcut cu nici o comună, ministrul n'a cerut încă dela nime o părere.

Această întârziere a ministrului s'a avut deja fructul său, căci Sașii desvoalta acțiune puternică în contra legii acesteia. Ei accentuează fațăș, ca diferiți cetățeni, chiar și după intrarea în vigoare a acestei legi, săș țină de datorință atât în corespondința cât și viața lor privată a folosi numele cele vechi ale comunelor și a zădărnici astfel ajungerea la scop a acestei legi. Deputații sași amintesc în vorbirea lor opresiunea și forța îndreptată în contra Sașilor, ér acasă agitâ publice în contra acestei legi. Ministrul de interne, însă, care în timpul din urmă a început se devie volnic și a dat dovești de inclinațiuni artăgose, — se plcă acum înaintea Sașilor și amână de dragul lor punerea în pracsă acestei legi.

Academiei, cu cooperarea unui filolog care va avea direcțiunea lucrării. Ea ar ținea cel mult doi ani.

2) Materialul în acest mod adunat se încredințază filologului, care este însărcinat cu redactarea dicționarului; el își pôte lua unul, doi, sau trei de ajutor, pentru copiere și și facerea corecturilor, etc.

„Acastă a două lucrare s'ar putea face în 3—4 ani.”

La punctele astfel stabilite pentru cuprinsul dicționarului, comisiunea prin decisiunea sa dela 18 Iunie, a mai adaos următoarele două.

a) Numele proprii persoanele geografice nu vor fi cuprinse în dicționar;

b) Se va aduna materialul lexic și din documentele publicate: chrisôve, zapise, cărți de judecată, hotarnice, etc.

Stabilindu-se în acest mod, mai întâiu în trăsuri cu totul generale cuprinsul dicționarului și indicându-se materialul literar pe care să se întemeze, comisiunea revenind apoi a desvoltat și a determinat mai de aproape unele puncte necesare pentru a se pune întrégă organizarea lucrării pe o cale bună, sănătôsă și sigură. Aceste determinări mai de aproape au următoarea cuprindere:

Dicționarul va cuprinde cuvintele limbii comune românești, cum se găsește ea în scrierile cei mai însemnați dela secolul XVI încôce.

Acest mic comunicat al lui „Egyetértés” pare a fi un *memento* adresat ministrului de interne ca se grăbiască cu introducerea numitei legi. Li-e tare de grabă!

Cronică din Zarand

Zarand în April 1898.

— Concurență. — Schwindli-curs. — (Urmare și fine.)

Concurența ține cucuruzul la un preț așa de jos. Fiii lui Aron și ai lui Levi credeau în toamnă că vor putea trage pelea de pre țărani — nefind în Zarand cucuruz de loc. —

Dar se vede că lipsa, ne bagă și nouă Românilor, câteodată minte în cap. Dintre Români, și ce e mai mult țărani, vre-o 10 inși au început a cutriera și ei șesul Ungariei și aduc cucuruzul cu vagonul în fiecare Joe, și preste săptămână, și îndestulindu-se cu un mic câștig la vagon, fac concurență Jidovilor; încât acestia stau și se uită înholbați cum vin țărani nostri. —

Așa e bine! Așa ar trebui să porcedem pre toate terenurile — unde fii lui Israil vreau să ne exploateze fără milă; căci de nu ne vom deschide ochii, orașele ce mai au tip românesc, precum și comunele — unde se îndesă sdrânțoșii galițieni, vor deveni tributarele lor.

Are să ne ajungă sôrtea Rutenilor, ajunși la marginea prăpastiei.

Lupta contra Judeilor — carea fermentă ați o parte din Europa, trebuie să-o îmbrățișem și noi Români pre toate terenurile. Mai bine să fim taxați de antisemiți, decât de ômeni lași, cari stau cu mâinile în sin, uitându-se cum li se ea pânea din gura pruncilor. —

În comitatul Hunedórei — sunt acum câți-va ani decând pre la oficiile de notari și vice-notari se infundă ômeni cu calificățiune problematică. Și aici fii lui Israil — copiii desmerdați ai stăpânirii — jôcă rolul principal. Ômenii, cari au abia școlă populară, și rar câte o clasă gimnasială iar drumul către capitala corupțiunii din Ungaria — aici fac așa numitul „Schwindel-Cursus” cum 'l numesc ei; capătă testimoniu de pre clasa a 6-a (șesa) gimnasială, și pre basa acestuia sunt admiși la depunerea esamenelor de notari comunali. Este de notat că cu cât cineva are parale mai multe cu atât mai ușor obțin calificățiunea de pre clasa a șesa gimnasială.

Și lucrul acesta se practicează de mulți ani — în capitala țerei în Budapesta — așa dîcând publice — și nime nu-l vede, nu-l controlează. Fabrica de a face din studenți imbecili, seu din strengari, ori apoi din ômeni fără nici o pregătire — ômeni cu carte și apți de a putea purta — un oficiu așa bine plătit ca notariatul — și urmază negenată fabricățiunea. Unor ômeni de acest calibru li se încredințază apoi cele

Fie-care cuvânt va fi însoțit de arătarea formelor, a înțelesului principal și a diferitelor sale excepțiuni în dîceri, lecțiuni, proverbe, etc. La fie-care cuvânt se va arăta, întru cât se va putea, asemenea și explicarea lui etimologică.

Pentru executarea dicționarului sunt necesare următoarele trei lucrări cari trebuie să se facă succesiv: 1) Adunarea materialului; 2) Redactarea; 3) Tipărirea.

A) Materialul dicționarului

Se vor folosi pentru compunerea dicționarului:

1. Toate dicționarele și scrierile lexicografice, glosare de texte românești făcute până acum, primindu-se din ele cuvintele considerate ca făcând parte din limba comună și înlăturându-se neologismele sau străinismele cari nu aparțin și nu au aparținut limbii comune.

2. Traducerile cărților bisericesti din secolii XVII—XIX (Veniamin), cari au pus temelia formării limbii comune românești; scrierile originale bisericesti, cum sunt predicele Metropolitanului Antim Ivireanul, etc.

3. Cronicarii toți, moldoveni și munteni; scriitorii istorici: Cantemir, Șincai, Maior, Bălcescu, etc.; povestitorii ca Anton Panu, C. Negruzzi, Ioan Ghica, Odobescu, etc.

4. Cărțile de legi, începând dela Pravila mică dela Govora, pravilele dela Iași

mai vitali interese ale poporului nostru. Să nu te miri dară că poporul e înșelat și stors până la măduvă. — Dar așa e la noi! Corupțiunea e generală; și nu aibă ôre cei din fruntea comitatului cunoștință despre astfel de anomalii? Se nu observe comisiunea, care esaminează pre candidații de notari — testimoniele produse din Budapesta — altcum estradate în totă regula. —

Atragem atențiunea celor competenți, asupra acestui abus — căci altcum tinerii cu calificățiune în adevăr în regulă — sunt delăturați prin nescă șarlatani, cari practicând 2—3 ani la câte un notariu — câștigă pre cale legală testimonii — și devin notari comunali. Bine ar fi ca și ômenii nostri de prin comune, când li se ivesc astfel de candidați — cu atestate din Budapesta — să-i îndrume de unde au venit. g.

Răsboiul ispano-american.

(In Spania) e mare desolare. Se depeșeză că regina este foarte întristată în urma perderilor îndurate cu privilegiul luptei dela Cavite. Luând parte la un serviciu divin făcut în Madrid pentru cei căduți în luptă, regina a vărsat șiroi de lacrimi. Tulburările în Spania sunt mari și iau dimensiuni tot mai periculoase, încât pentru Madrid a trebuit să se proclame starea de asediu. Turbulenții și îndrăpță atacurile în contra cabinetului Sagasta, ér în special responsabil pentru perderile dela Philipine, îl fac pe ministrul de marină. Camera (numită în limba spaniolă „Cortes”) s'a exprimat stima și venerățiunea față de cei căduți în răsboiu. E temere generală de isbucnirea unui răsboiu civil.

(In America) se continuă mobilizarea trupelor regulate. Mac Kinley voiește a trimite aceste trupe pentru ocuparea insulelor Philipine, așteptă însă mai întâiu știri dela admiralul Dewey despre luarea fortului Manila. Congresul din Washington a votat mulțămînt admiralului Dewey pentru biruința lui dela Cavite și a hotărît a-l ține în serviciu activ încă 10 ani peste timpul prescrie. Unele depeșe anunță deja căderea Manilei și arborarea steagurilor Statelor unite pe orașele philipine.

(In jurul Cunei) stă încă escadra americană, operând fără deosebite succese. Cel mai nou succes al ei este capturarea unui vapor spaniol „Argonauta”, care ducea munițiune și arme pe sêma Cubanilor. În ajutorul Cubanilor au fost vre-o câteva vase de răsboiu spaniole. Afară de o scurtă canoadă de 20 minute fără perderi în nici o parte, n'au fost atingeri până acum.

(Lupte în prospect). În golful dela New-york nôptea se sting luminile de signal, căci e temere că Spaniolii sunt în apropiere și vor ataca America din partea acêsta. În Washington asemenea se crede, că între vapoarele americane „Oregon” și „Marietta” și

și Têrgoviște (sec. XVII); legile Ipsilanti, Caragea, regulamentul Organic până la legile actuale din cari toate se va scôte terminologia juridică veche și nouă.

5. Scrierile despre traiul și activitatea sătênului român, spre a se scôte toți terminii de căsnicie, rggricultură și păstorie, totă nomenclatura zoologică și botanică, etc.

6. Scrierile de literatură frumoasă în proză și în versuri, basme, tradițiuni, legende din popor, Creangă, Slavici, etc. Poesii populare din toate colecțiunile publicate în volume sau prin reviste; poeții cei mai însemnați de la Văcărești și Conachi până la Coșbuc.

7. Scriitorii poligrafi, cari au contribuit mai mult la formarea limbii comune: Asaki Eliade, Const- Negruzzi, Bolintineanu, Alexandri, Boliac, etc.

8. Vorbirile oratorilor celor mai însemnați din Adunările legislative ale țerei, ca Panu, Kagălniceanu, Brăteanu, etc.

9. Scrierile științifice originale sau traduse despre diferitele ramuri ale tuturor științelor pentru a se aduna dintr'însele termenii științifici cari s'au introdus în limba comună românească.

(Va urma).

între cel spaniol „Temerario“ se vs întâmpla o ciocnire lângă Buenos-Agres.

(Alianță între Anglia și America).
Diarului „Stampa“ din Roma îi se depeșeză din Londra că știrea lansată despre o alianță între America și Anglia este fapt complinit și va avea pentru politica europeană grave urmări.

Dela „Reuniunea femeilor române din Sibiu“.

CONVOCARE.

În conformitate cu §. 12 din statute avem onorea a invita pe toți P. T. membri ai „Reuniunii femeilor române din Sibiu la a XXXIII-a adunare generală ordinară, pe Duminecă, în 3/15 Maiu 1898 la 11 ore a. m. care se va ține în localitățile societății române de lectură din Sibiu (edificiul „Albina“ parterre) cu următorul

Program:

1. Raportul comitetului.
 2. Revisuirea rațiunilor de pe anul 1897 și darea absolutului.
 3. Stabilirea bugetului pe 1899.
 4. Pertractarea propunerilor făcute din partea comitetului în legătură cu raportul său.
 5. Propuneri eventuale.
 6. Esmierea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării generale (§. 17 statute).
- Din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, ținută la 12 Aprile n. 1898.

Sibiu, în 7 Maiu n. 1898.

Maria Cosma, Dr. N. Vecerdea,
presidentă, secretar.

Noutăți.

Intâlnire de domnitori. După cum se depeșeză din Abbazia unde se află părechia regală română, prințul Eerdinand al Bulgariei, și archiducele Iosif cu familia sa au făcut Duminecă după amiază o vizită MM. LL. Regelui și Reginei României.

Inspector școlar reg. definitiv. Ministrul cultelor și instrucțiunii publice a numit pe inspectorul reg. de școle din comitatul Sibiului, d-l Dr Gavriil Pinter, până acum provisor, în mod definitiv la acel post.

Intrunire agricolă în Alțina. Comitetul reuniunii-române de agricultură din comitatul Sibiului a ținut, Joi în ziua de sântul George, o intrunire agricolă în Alțina. La această intrunire au luat parte — afară de cei din comună — mai mulți inși de prin comunele învecinate. Președintele Reuniunii, D-l D. Comșa, a ținut prelegeri despre modul de a înlesni și a îmbunătăți cultivarea pământului, despre folosirea și procurarea uneltelor, despre „Insoțirile agricole“ și în fine despre desființarea așa numitelor „vecinătăți“ și prefacerea lor în bancă rurală sistem Reifeissen. Prelegerile d-lui președinte au fost ascultate cu mare atențiune și viu interes din partea celor prezenți. Comitetului i s'au făcut ovațiuni.

Dr. Dr. Assaky eminentul chirurg român, care a făcut zilele trecute o cătătorie în Germania în scopul de a procura aparatele necesare pentru institutul de gynecologie din București și a asistat cu ael prilej la congresul de medicină din Wiesbaden — a fost numit membru al asociației medicilor germani.

Raportele Consistoriului archidiececan către Venerabilul Sinod.

(Senatul școlar.)

Venerabil sinod archidiececan!

Consistorul archidiececan, ca senat școlar, are onore a da despre activitatea sa în decursul anului 1897 următorul

Raport general:

I. Date despre activitatea senatului școlar.
Senatul școlar a ținut în decursul anului 1897 ședințe 46, dintre cari 44 ordinare și 2 extraordinare.
Piese în resortul senatului s'au intrat 2580, dintre cari la 31 Decembre 1897 erau

neresolvite 18, dar până acuma și acestea și au aflat rezolvirea în curs normal.

Starea învățământului.

II. Institute de învățământ.

1. Școle medii.

a) Gimnasiul mare, școlele reale și comerciale din Brașov.

În decursul anului 1896/7 au funcționat la gimnasiul mare din Brașov 12 profesori ordinari definitivi și 1 suplent

Scolari s'au înmatriculat la începutul anului în toate clasele 325.

În decursul anului au părăsit institutul 8 și astfel cu finea anului numărul elevilor a rămas 317, dintre cari 7 au fost privațiști și 2 benevoli.

Dintre cei 311 elevi esaminați au fost greco-orientali 277, greco-catolici 32, evanghelico luterani 2.

Dună naționalitate Români au fost 209, slovaci 2.

Pentru facerea examenului de maturitate la termenul din Iunie 1897 a fost trimis comisariu consistorial, ca și în anii trecuți, archimandritul-vicariu archiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, ér din partea guvernului s'a trimis directorul gimnasiului de stat din Lugoș Nicolau Pătnoky.

La esamen au fost admiși 27 abiturienți dintre cari 2, din cauză de morb, nu s'au supus atunci examenului, îndrumați fiind la facerea aceluia la termenul din Septembrie.

Dintre cei 25, cari s'au supus atunci examenului de maturitate, 21 au fost declarați maturi, 2 au fost îndrumați la esamen de emendare din câte un studiu în termenul din Septembrie, ér unul la repetirea întregului esamen după un an.

La termenul din Septembrie dintre cei repășiți în Iunie s'a prezentat la esamenul supletoriu de maturitate unul, dintre cei îndrumați la esamenul de emendare, — unul, al doilea fiind împedecat prin morb.

Candidatul prezentat la esamenul supletoriu, fiindcă a repetat esamenul de maturitate, și și acuma din mai multe obiecte a obținut calculi neîndestulitori, a fost declarat eschis pentru totdéuna dela esamenul de maturitate, cel cu esamenul de emendare a fost declarat matur.

La termenul din Decembre 1897 a făcut cu succes esamenul de emendare și al doilea elev respins în termenul din Iunie.

În cele 4 clase ale școlii reale au funcționat 7 profesori și anume 3 ordinari definitivi, 3 suplenți și 1 catechet.

Elevi s'au înmatriculat 116, în decursul anului au părăsit institutul 5.

Esaminați la finea anului au fost 110 elevi, dintre cari 99 greco-orientali, 10 greco-catolici și 1 de legea mosaică.

După naționalitate 109 români și 1 israelit.

La școla comercială au funcționat 4 profesori ordinari definitivi și unul suplent.

Numărul elevilor înmatriculați a fost 91, anume 89 ordinari, 1 privatist și 1 benevol.

În decursul anului a părăsit institutul 1 elev.

Dintre cei 89 elevi esaminați 73 au fost greco-orientali și 16 greco-catolici.

La asamenul de maturitate pentru termenul din Iunie 1897 s'a esmis ca comisariu consistorial protopresbiterul onorariu Vasiliu Voina, vice-președintele etoriei școlare în Brașov, și din partea guvernului țerei, reprezentant al ministrului de culte și instrucțiune publică directorul gimnasiului de stat dela Lugoș Nicolau Putnoky, ér din partea ministrului de comerț inspectorul regese de școle în pensiune Fracisc Koós, consilieriu regese.

Admiși la esamenul de maturitate au fost 24 abiturienți ai școlii comerciale.

Dintre acestia 3 au fost respinși pe basa rezultatului nesuficient al lucrărilor scrip turistice, rămânând pentru esamenul verbal 21.

Din cei 21, din cauză de morb, 3 s'au retras pentru termenul din Septembrie.

Din 18 candidați supuși examenului au fost declarați maturi 15, ér 3 au fost îndrumați la emendare în termenul din Septembrie. La esamenul supletoriu și de emendare din Septembrie 1897 s'au prezentat cei 3 candidați, cari s'au retras la termenul din Iunie, apoi cei 3 cari au fost îndrumați la esamen de emendare și, obținând calculi buni, toți au fost declarați marturi.

La toate trei categoriile de școle au funcționat un profesor secundar pentru gimnastică, unul pentru cântări, apoi la cele medii unul pentru desemnul liber.

Suma totală a elevilor înmatriculați la toate trei categoriile de școle a fost 532, la finea anului esaminați au fost 510.

Dintre acestia greco-orientali 449, greco-catolici 58, evanghelico luterani 2, de legea mosaică 1.

În comparare cu anul 1894/5 cu 534 elevi se arată o scădere de 24, în comparare cu anul școlar 1895/6 cu 519 elevi se arată o descrescere de 9.

Programa gimnasiului se alătură sub 1/.

b) Gimnasiul din Brad.

La acest gimnasiu au funcționat 6 profesori ordinari definitivi și unul extra-ordinariu.

La începutul anului s'au înmatriculat 124 elevi, dintre cari 121 ordinari și 3 privațiști.

În decursul anului au părăsit institutul 7, neesaminați au rămas 2. Numărul elevilor esaminați a fost deci 115, dintre cari greco-orientali 110, greco-catolici 3, romano-catolici 1 și mosaic 1

În comparațiune cu anul școlar 1895/6 cu elevi 112 se arată o creștere de 3.

Programa gimnasiului se alătură sub 2/.

2. Secțiunea pedagogică a seminarului archidiececan.

În secțiunea pedagogică a seminarului archidiececan s'au înmatriculat cu începutul anului școlar 1896/7 elevi 102, dintre cari în decursul anului au părăsit institutul 2, rămâne deci cu finea anului numărul elevilor 100, și anume în cursul prim 34, în cursul al doilea 38, în cursul al treilea 28.

Studiile s'au predat prin trei profesori ordinari definitivi și prin 2 instructori.

În comparațiune cu anul școlar 1895/6 cu elevi 96 se arată o creștere de 4.

Programa se alătură sub 3/.

3. Școle populare.

a) Copii de școlă.

În anul școlar 1896/7 numărul copiilor obligați a frecuenta școlă a fost:

Dela 6—12 ani:	Dela 12—15 ani:
copii 41,047	copii 16,187
copile 36,129	copile 15,010
Suma 77,176	Suma 31,197

Au cercetat școlă în semestrul I.

Dela 6—12 ani:	Dela 12—15 ani:
copii 29,893	copii 8,540
copile 22,927	copile 7,581

cu totul 52,870 (72%) cu totul 16,121 (45%)

Au cercetat școlă în semestrul II.

Dela 6—12 ani:	Dela 12—15 ani:
copii 28,306	copii 7,654
copile 21,107	copile 6,767

cu totul 49,413 (70%) cu totul 14,421 (45%)

Suma tuturor copiilor obligați a cerceta școlă a fost 108,373.

Suma tuturor copiilor, cari au frecventat școlă în semestrul I a fost 68941 séu 64%.

Suma tuturor copiilor, cari au frecventat școlă în semestrul II a fost 63834 séu 60%.

În comparațiune cu anul școlar 1895/6 la cei obligați a frecuenta școlă se arată o descrescere neînsemnate de 35, la cei cari au frecventat școlă în semestrul I se arată o creștere de 1483; la cei cari au frecventat școlă în semestrul II o creștere de 1115, deci un progres îmbucurătoriu.

Date mai speciale sub 4/.

b) Adjustarea școlilor.

Edificii proprii școlare sunt arătate în 689 comune bisericesci, închiriate în 113, cu totul sunt edificii școlare în 802 comune bisericesci.

Dintre aceste sunt indicate ca corespunzătoare 624 și necorespunzătoare 178.

În comparare cu anul trecut edificile proprii au crescut cu 14 cele închiriate au scăzut cu 3.

Edificiile de școlă corespunzătoare au scăzut cu 9 cele necorespunzătoare au crescut cu 20.

Acastă descrescere respective creștere nefavorabilă se pôte numai astfel esplica, că de astădată starea edificiilor a fost judecată în mod mai sever.

Grădini de pomărit sunt arătate în 535 comune bisericesci, dintre cari 335 sunt arătate ca cultivate și 200 necultivate.

În comparațiune cu anul trecut la cele cultivate se arată o creștere de 18; la cele necultivate o reducere de 15.

Intocmiri pentru gimnastică au 303 comune bisericesci, în comparare cu anul trecut o creștere de 49.

Date mai speciale sub 5/.

c) Averea școlilor.

Nemișc. edificii, pământuri fl. 1.040,051.03

Mișcătoare, bani, hârtii de valoare, mobile etc. . . . fl. 268,345.35

Suma . . . fl. 1.308,396.38

În comparațiune cu anul trecut cu suma de 1.301,837 fl. 36 cr. se arată o creștere de 7,098 fl, 51 cr.

Venitul total al școlilor face suma de 144.684 fl. 48 cr.

În comparațiune cu anul trecut cu suma de 133,632 fl. 71 cr. se arată o creștere de 11,51 fl 77 cr.

Date mai speciale sub 6/.

d) Salariile învățătoresci.

Salariile învățătoresci în anul școlar 1897/8 dau suma de 260,999 fl. 75 cr.

În termin mediu computat vine pe un învățător suma de 299 fl.

Salariile acestea provin:

1. Din mijlocele bisericesci . . . fl. 46,219.80
2. Dela comuna politică . . . „ 35,817.—
4. Dela popor prin contrib. . . „ 146,313.90
4. Din victuale „ 15,307.85
5. Din cantorat „ 2,001.20
6. Dela archidieceasă „ 3,350.—
7. Cuincuenalii „ 1,000.—
8. Remunerațiuni ca directori „ 990.—

Suma fl. 258, 024.75

Date mai speciale sub 7/.

e) Numărul școlilor.

Archidieceasa are 1232 comune bisericesci, anume 843 matre și 289 filii. Dintre acestea susțin școlă proprie 784 matre și 18 filii, cu totul 802 comune bisericesci. Nu susțin școlă proprii 159 matre și 271 filii, cu totul 430 comune bisericesci.

Dintre comunele, cari nu susțin școlă proprie sunt afiliate la școlă de a le noastre 70 matre și 154 filii, cu totul 224 comune bisericesci, ér restul de 206 comune bisericesci se împarte celelalte categorii de școlă în modul următor:

La greco-catolici	matre 22 filii 19
„ romano-catolici	„ 2 „ 7
„ ev. luterani	„ 4 „ 57
„ ev. reformați	„ 4 „ 33
„ unitari	— „ 2
„ școlă de stat	„ 39 „ 6
„ școlă comunale și grăniț. „	18 „ 22
„ școlă de reuniuni private „	— „ 1

Suma matre 89 filii 117

În comparare cu anul trecut la numărul comunelor bisericesci nu este nici o schimbare.

f) Învățătorii.

Numărul total al învățătorilor este 875 dintre acestia sunt definitivi 413 și provisorii 462.

În comparare cu anul trecut numărul învățătorilor s'a înmulțit cu 3.

La învățătorii definitivi față cu anul trecut aflăm o creștere cu 3.

Despre școlă și învățătorii se alătură aici un conspect tabelaric, asemenea despre venitul anual al acelor și despre salariile învățătoresci sub semnele 8/ și 9/. (Conspectul de sub semnul 8/; a se vede pe pagina a patra, ér cel de sub 9/; îl vom publica în numărul viitor. Red.)

Tot aci se alătură sub semnele 10/ conspectul despre învățătorii răpotați și despre cei pensionați în decursul anului școlar 1896/7, satisfăcând astfel însărcinării cuprinse în conculul venerabilului sinod archidiececan din anul 1897 Nrul prot. 62. (Va urma).

Posta redacțiunii.

Corșpondenții noștri, cari pe timpul Sinodului au binovoi a ne trimite material de publicat, sunt rugați a fi cu nițică paciență, fiind colonele foii noastre reclamate până acum pentru afacerile Sinodului Vom publica de aci înainte ce e publicabil. Dările de samă despre petreceri și produțiuni le vom publica mai pe scurt.

8/. **Conspectul școlilor confesionale greco-orientale române din Transilvania în anul școlar 1896/7.**

Numărul curent	Protopresbiteratele	Numărul comunelor bisericesci			Sustin școlă proprie			Nu sustin școlă proprie			Sunt afiliate la școlile de ale noastre; respective elevii cercetază școlile:												Suma tuturor învățătorilor	Dintre acestia sunt instituți				Toleranți	Observări.							
		matr.	filii	Suma	matr.	filii	Suma	matr.	filii	Suma	Afiiliate		Greco-cath.		Rom. cath.		Ev. luter.		Ev. refor.		Unit.			De stat		Comunale				Reun. private		Def.	Prov.	Teol.	Ped.	
											m.	filii	m.	filii	m.	filii	m.	filii	m.	filii	m.	filii		m.	filii	m.	filii			m.	filii					m.
1	Abrud	23	—	23	21	—	21	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	6	4	1	4	8
2	Agnita	37	3	40	34	—	34	3	3	6	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	16	12	2	10	9	
3	Alba-Iulia	37	4	41	29	—	29	8	4	12	5	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	14	4	1	13	9		
4	Avrig	23	—	23	21	—	21	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	16	8	4	9	4		
5	Bistrița	21	8	29	16	1	17	5	7	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	11	4	5	10	3		
6	Bran	23	—	23	22	—	22	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	26	7	5	13	2		
7	Brașov	23	1	24	23	—	23	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	49	5	13	20	11		
8	Câmpeni	19	1	20	17	—	17	2	1	3	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	10	3	5	3	4		
9	Cetatea de p.etră	18	—	18	13	—	13	5	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	7	1	—	5	2		
10	Cluș	34	12	46	34	4	38	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	7	3	3	4	24		
11	Cohalm	21	21	42	18	—	18	3	21	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	12	5	—	10	2		
12	Deș	28	5	33	26	1	27	2	4	6	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	10	2	—	9	9		
13	Deva	28	25	53	20	—	20	8	25	33	3	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	1	3	2	1	15		
14	Dobra	14	11	25	14	1	15	—	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	6	5	2	4	6		
15	Făgăraș	35	2	37	29	—	29	6	2	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	11	16	2	11	7		
16	Giógiu	58	9	67	43	—	43	15	9	24	11	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	10	10	3	8	22		
17	Hățeg	46	31	77	24	—	24	22	31	53	5	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	3	8	1	2	5		
18	Ilia	25	20	45	25	9	34	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	12	5	1	7	16		
19	Lupșa	27	4	31	22	—	22	5	4	9	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	6	4	1	3	7		
20	Mediaș	29	12	41	18	—	18	11	12	23	1	6	2	2	1	1	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	10	2	3	3	3		
21	Mercurea	24	—	24	22	—	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	16	8	6	12	5		
22	Murș-Oșorheiu	23	17	40	15	—	15	8	17	25	—	2	3	4	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	5	3	—	2	4		
23	Orăștie	31	6	37	27	—	27	4	6	10	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	17	6	6	12	10		
24	Reghin	22	7	29	22	—	22	—	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	6	8	3	2	7		
25	Săliște	13	—	13	13	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	20	5	10	12	2		
26	Sebeș	29	5	34	24	—	24	5	5	10	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	22	16	8	11	8		
27	Sibiu	29	6	35	26	—	26	3	6	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46	29	14	11	14	3		
28	Sighișoara	33	21	54	33	2	35	1	19	20	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36	12	10	8	4	14		
29	Solnoc	17	1	18	16	—	16	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	2	2	—	6		
30	Târnava	23	3	26	17	—	17	6	3	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	4	7	2	2	5		
31	Trăiscaune	29	36	65	22	—	22	7	36	43	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	12	5	4	6	5		
32	Turda	28	3	31	19	—	19	9	3	12	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	4	4	4	1	4		
33	Unguraș	22	5	27	21	—	21	1	5	6	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	8	6	1	6	4		
34	Zarand	51	10	61	38	—	38	13	10	23	13	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	15	13	1	13	9		
Suma		943	289	1232	784	18	802	159	271	430	70	155	22	19	2	7	4	27	4	33	—	2	39	6	19	21	—	1	875	413	218	118	246	244		

Câștigul cel mai mare
in cazul cel mai favorabil.

1.000,000

Corone.

A doua loterie mare de clase reg. ung. incepe în curând și iarăși conține **100,000** și **50,000** câștiguri în bani losuri originale

asa dar jumătate din losuri trebuie trase cu câștiguri, și șansa de câștig este enorm de mare.

In total vin **Treispredece milioane 160.000 corone** spre deciderie sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos

Un milion de corone.

La binevoitoare comande urgente se primesc mandate pentru **losuri originale de prima clasă** cu prețul original stabilit după plan pentru un întreg los original I. clasă fl. 6.—

o jumătate " " " " " " " " 3.—
un pătrar " " " " " " " " 1.50
" o optime " " " " " " " " .75

pe lângă rambursă sau trimiterea înainte a sumei. Liste oficiale se expedizează îndată după tragere, planuri oficiale stau la dispoziție gratis. Tragerile sunt publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Tragerea de câștig a clasei I. în 11 și 12 Mai iar comanda de ne rugăm a le trimite cel mult până în

11 Mai a. C., (dina tragerei)

A. Török & Co.

colectori principali
ai loteriei de clase reg. ung.
Budapesta, V., Waitznering 4/A.

Genane Adresse.

(Was nicht gemünscht bitte zu durchstreichen.)

Beitrag von n.

folgt durch Post-Anweisung.

ist per Nachnahme zu erheben

anfertigen Plan, Der

Original

Königliche am Zusendung von

Original-Lotterien haben

Lose I. Klasse der k. u. g. Klassen-Lotterie haben

Herren A TÖRÖK & Co., Budapest.

Cupon de comandă de tăiat

Consemnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Kronen

1	Prämie mit	6000000
1	Gew. à	4000000
1	" "	2000000
2	" "	1000000
1	" "	900000
1	" "	800000
1	" "	700000
2	" "	600000
1	" "	400000
1	" "	300000
5	" "	250000
7	" "	200000
3	" "	150000
31	" "	100000
67	" "	50000
3	" "	30000
432	" "	20000
763	" "	10000
1238	" "	5000
90	" "	3000
31700	" "	2000
3900	" "	1700
4900	" "	1300
50	" "	1000
3900	" "	800
2900	" "	400
50,000	Gew. u. Pr. in Béträge	13.160,000

Căți se trag în șese clase.

Au apărut:

Juvenilia

Proză și versuri

de

Sextil Pușcariu

à 80 cr.

*
Iulian Devale

Epigrame

Prețul 50 cr.

Se pot procura dela **Librăria archidieceșană, Sibiu.**

Din ori-ce librărie se pöte procura scrierea premiata a consilier. în med. **Dr. Müller**, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos

și

sexual turburat.

Espediție franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,
Braunschweig.

[5] 14-49

Ne-au sosit acum:

Tabele de părete pentru cetit, românești	fl. 2.40
" " " " " unguerești	" 2.40
" " " " " românești	" 3.60
de I. Tuducescu	" 3.60
" " " " " istoria naturală (16 bucați colorate: regnul animal, vegetat și mineral)	" 7.20
Tabele de măsuri metrice cu espicare	" —.80

Librăria Tipografiei archidieceșane, Sibiu.